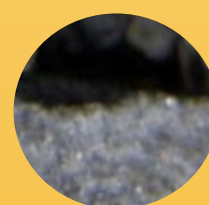

Menestyvä

2013

METSÄKULMA

Kaivoskesää Pirttikoskella

Mitenkähän tuollainenkin otsikko pääsi mieleen luiskahtamaan? No tietenkin siitä syystä, että kesäteatterissa esitetään kaivosaiheista komediaa, vai onko se nyt sittenkään puhdasta komediaa?

Oli tai ei, niin jotain kuitenkin. Allekirjoittanutkin lue-
taan puolentusinan vuoden päästä vanhukseksi, joten
hyvähän se on alkaa kaivannaisjuttuja pähkäilemään.
Varsinkin, kun tässä on jo yhdeksän vuotta menty jat-
koajalla tuon tekoläpän avulla ja marevaaniakin on hu-
vennut niin, että melkoisen rottapopulaation olis sillä
määrällä jo pistänyt tuonpuoleiseen jyrsimään. No, se
siitä, kirurgihan lupasi varaosalle 200 vuoden takuun,
joten katse tulevaisuuteen. – Miltä se sitten näyttää?
Perus-Pirttikoskelaisena voin sanoa, että huolestut-
tavalta. Ei niinkään omien terveydellisten syiden kan-
nalta, vaan juuri tuon jonkinmoisen malmihuumeen
vuoksi, joka on tehnyt monet päättäjätkin orjikseen.
Tässä vaiheessa on syytä tehdä selväksi, että mahdol-

lista kaivoshanketta näille nurkille vastustan viimei-
seen asti.

GTK:n porauskopla saisi puolestani kasata vehkeen-
sä ja poistua etsimään vaikka hepohirnukan pesiä.
Tietenkin nekin etsinnät tehtäisiin veronmaksajien
piikkiin, mutta se heille poloisille suotakoon. Ei Suo-
men tulevaisuus saa olla mineraalien varassa eikä ole
meidän asia olla nousevien talousmahtien, kuten Kii-
nan tai Intian mineraalipankkina.

Suomessa on jo nyt tehty erilaisia kairausvarauksia
maa-alalle, joka on lähes kaksi kertaa Belgian kokoi-
nen, siis lähes 60000 neliökilometrille. Eli miltei vii-
dennekselle koko pinta-alastamme. Iso osahan näistä
ei tietenkään johda sen kummempaan, mutta kuiten-
kin. Natura-alueitakin näissä hankkeissa on useam-
pi tuhat neliökilometriä. Päättäjät paasaavat Clean
Techin nimeen (kaivostoimintaan liittyvä ympäristötek-
nologia), Ympäristö-sanana käyttö on tuossa mielestä-

ni aivan väärin, ellei se sitten tarkoita juuri sitä mitä
Talvivaarassa touhutaan. Kaivoslaki nykyiselläänkin
on menneestä maailmasta ja käytännössä toteutues-
saan se polkee yksityisen kansalaisen perusoikeudet
alleen, kuin tyrannosaurus ikään. Ikävä kyllä pahin
kauhuskenaario tulevaisuudessa on se, että näillä
nurkilla revitään ja räävitään muutama vuosikymmen
ja jäljelle jäävät montut ja louhikot sekä enemmän
ja vähemmän sotkettu ympäristö. Kuollut kaivoskylä,
joka on uhrattu jonkun ulkomaisen tai monikansalli-
sen kaivosyhtiön hyväksi. Näinhän ei välttämättä tar-
vitse tapahtua, mutta uhka sille on olemassa ja se on
ehkä suurempi mitä koskaan aiemmin. Meissä suo-
malaisissa kun sattuu olemaan eräs huolestuttava
piirre... varsinkin päättäjissä. Me kestämmme huonosti
kehuja ja sen vuoksi meillä nousee helposti pissä pää-
hän ja helpoimmin se nousee silloin, kun meitä oikein
kehutaan ja pissataan silmään. Kaivoskomediaa siis.

Terveisin Holttisen Seppo

”Kenen kultaa kaivelet”, vuosi 2013

Varsinais-Hämeessä, Tuonpuoleisen kunnassa, Ylösnousemuksen kylässä on jo jonkin aikaa
toiminut australialaisen Up Sky Minerals -nimisen kaivosyhtiön omistama Ylösnousemuksen
kultakaivos kullankäsittelylaitoksineen. Monet kultaharkkolastit ovatkin kaivospomo John
Skywayn johdolla Ylösnousemuksesta maailmalle matkanneet. Kaivostoiminta seudulla ei kui-
tenkaan ole saavuttanut kaikkien paikkakuntalaisten varauksetonta hyväksyntää, näinhän se
tuppaa usein olemaan muuallakin. Varsinkin, kun monet ovat joutuneet kaivoksen tieltä lähte-
mään ja loppujenkin elämään tuo laitos on vaikuttanut monilla tavoin, eikä aina kaikkein positiivisimmin.
Kylämaisema ja ympäristökin on kokenut totaalisen muutoksen. Myöskään seudulta
aikoinaan Australiaan muuttaneen ja sieltä takaisin palanneen John Skywayn, ent. Jussi Tai-
vastien, toimintatavat eivät kaikkia miellytä ja viimein GTK:n tarmokkaan porauskoplan naapuri-
pitäjästä löytämä uraaniesiintymä saakin monen kyläläisen kupin kiehumaan lopullisesti yli.

Tätä näytelmää, jota minun ei edes pitänyt enää kirjoittaa, voisi kai luonnehtia kanta-aotta-
vaksi kaivosaiheiseksi komediaksi. Tarina on faktan ja fiktion tietoista sekoittamista. Syy,
miksi tällaista juttua lähdin kirjoittamaan, on siinä, että Pirttikosken kesäteatterikin sijait-
see kaivostoiminnan kannalta ns. kuumalla vyöhykkeellä ja laajamittainen kaivostoiminta ja
varsinkin sen soveltuvuus Suomen kaltaiseen vesistöjen sekä soiden pirstomaan maahan
saa minut melko epäileväksi koko asian suhteen. Mineraaleja tosin tarvitaan kehittyvässä
maailmassa yhä enenevässä määrin, mutta mahdetaanko asian kääntöpuolta sittenkään ym-
märtää riittävästi. Kallioperästä louhitaan suruttomasti monenmoisia mineraaleja, mutta sa-
malla sieltä nostetaan myös paljon muutakin, jonka luonto suurella viisautessaan on ehkä
tarkoittanut sinne jätettäväksi. Luonto sellaisena, millaiseksi se aikojen saatossa on muovau-
tunut, on viisas. Siellä on kaikki paikallaan. Luontoa voisi hyvin verrata taiteilijaan, jonka jo-
kaisella siveltimen vedolla on oma tarkoituksensa. Luonnon viisautta ei yksikään ihminen, ei
edes fiksuin kaivosinsinööriäkään pysty koskaan ylittämään. Tämä meidän tulisi aina muistaa.

Käsitkirjoittaja ja ohjaaja: Seppo Holttinen

Esitys aikataulut:

su	14.7.13	klo 19:00	Maailman ensi-ilta
ti	16.7.13	klo 19:00	
to	18.7.13	klo 19:00	
su	21.7.13	klo 14:00	lapsiparkki
su	21.7.13	klo 19:00	
ti	23.7.13	klo 19:00	
to	25.7.13	klo 19:00	
su	28.7.13	klo 14:00	lapsiparkki
su	28.7.13	klo 19:00	
ti	30.7.13	klo 19:00	
to	1.8.13	klo 19:00	
su	4.8.13	klo 14:00	lapsiparkki
su	4.8.13	klo 19:00	

TÄSTÄ SE ALKAA...

Kauas on pitkä matka. Kun kesäteatteria valmistellaan, se on myös toisinaan kepeää ja hauskaa projektia.

Näinkin suuresta projektista kun on kysymys, niin siihen toki on jokaisen tehtävä osansa sillä vakavuudella ja panoksella, mitä kullakin on tarjota. Alkuun sen laittanee käsikirjoittaja kuulos-
telemalla ja seuraamalla ympäristön ja koko maamme tapahtumia.

**Suurella rikkauksella
hän työstää sen
käsikirjoitukseksi.
Kuva: Hannele
Holtinen**

Tänä keväänä teatterilaiset kokoontuivat yhteen ensimmäisen kerran 25.4.2013 lukemaan yhdessä läpi käsikirjoituksen ja tutustuen siihen. Se on varsin hauska tapa tutustua tulevan kesän projektiin ja jakaa ensireaktiot yhdessä.

Koska toisinaan on eletävä hetkessä ja koettava fiilikset, ei tilaisuudesta ole valokuvia. Mutta hyvä mieli ja into alkavat siitä tapaamisesta ja jopa sen odottelusta.

Ensimmäiset treenit teatterinmäellä olivat 2.5.2013. Mukavana muistona ja todisteena siitä nämä kuvat. Kylmää oli ja tuulista, mutta aurinkokin näyttäytyi välillä.

Veteraaninäyttelijät, kuiskaaja ja ulkotyöläiset osasivat jo sään mukaan pukeutuakin.

Tästä se tarina lähtee ja hahmottuu.

Paljon on iloa ja riemua ja jopa kiirettäkin ennen kuin lavalle astutaan yleisön eteen.

Mutta wau, tämä juttu on meidän yhteinen.

S.S.S.

Terveisiä Kyläkerhosta!

Ruoka padassa jo porisee
ja puhe kerhossa sorisee.
On taas aika kyläkerhon tään,
joka keskiviikko kavereita siellä nään.
Askarrellaan, leikitään ja jutellaan me vaan,
mitä muuta sitä tarviskaan.
Joulupukkikin meitä tervehtimään tuli,
maatilallakin käytiin ennen kuin lumi sulii.
Äidit omaa juhlaansa viettivät tässä,
Koiramäessäkin käytiin pyörähtämässä.
Mukava oli kerhovuosi tää,
syksyllä jatkuu taas kujeet nää.

-Teija

KUMMIT TOIMII!

Pirttikoskella on taas ehditty monenlaista kuluneen vuoden aikana. Oli Talvirieha mäenlaskuineen, hernekeittoineen ja laskiaispullineen, kevätretki Tampereelle ja sisävesiristeillen takaisin kotia kohti. Kummeihin on tullut myös mukaan uusia jäseniä ja toimijoita, tervetuloa!

Vuonna 2012 kesäteatterissa näyteltiin uusintaversio Seppo Holttisen näytelmästä ”Mäkisen Jussi ja matalin totuus” ja samalla juhlittiin teatterin 20-vuotista taivalta. Näytelmää esitettiin 12 kertaa ja kävijöitä oli kaikkiaan 5044. Kiitos kaikille!

Viimeinen näytös oli yönäytös, jonka jälkeen Pirttikosken yön valaisi sanoinkuvaamattoman upea ilotulitus.

20-v. juhluvuoden kunniaksi teatterinmäällä raikui myös laulu, kun vanhat ja nykyiset teatterilaiset sekä orkesteri esittivät juhlakonsertissa lauluja vuosien varrelta. Useimpiin lauluihin oli saatu myös alkuperäiset tulkitsijat paikalle, kuka voisi unohtaa vaikkapa Manne Tunkin Metsäkonemiehen tangon?

Pirttikosken koulun kummit ry. järjesti myös kesällä Pirtillä tanssit, joissa esiintymässä oli Tanssiorkesteri Pisara. Hyvin soittivat ja tanssittivat, ihmisiä oli mukavasti paikalla ja jalka nousi kepeästi vielä loppuillastakin. Buffetista löytyi virvokkeita janoisille.

Pirttikosken koululla harrastettiin leikkimielistä kilpailua Pihapeliapäivän merkeissä, perinteisten pituus- ja korkeushypyn lisäksi lajeina oli mm. lypsyrätin heitto, josta oli huikea palkinto: tuoretta ternimaitoa. Kisa oli tiukka ja kesti pitkään, mutta lopulta voittajakin löytyi. Rimmilästä taas oli saatu idea oman ajan arviointi-kilpailuun, jossa piti arvioida, kuinka kauan itseltä kestää kiertää ennalta määrätty reitti. Aika ilmoitettiin toimitsijalle ja sitten lähti sekuntikello käyntiin, etenemistyyli oli vapaa. Sai kävellä, kontata tai juosta, osalle tulikin kiire, kun alkoi tuntua, että arvioitu aika lähestyy. Kisa osoittautui yllättävän vaikeaksi, ohessa taulukko kunkin omasta arviosta ja todellisesti kuluneesta ajasta. Muutama tulos joutui hukkaan irtopaperien mukana...

Syksymmällä, kun näyttämöväen karonkka ja talkoolaisten kiitosilta olivat onnellisesti ohi, hengähdettiin hetki. Sitten vietettiin Halloweenia edellisvuotiseen tapaan naamioitumalla, diskoilemalla ja herkuttelemalla koululla. Juhlat oli suunnattu edellisvuotiseen tapaan alkuun koko perheelle ja illemmalla vain aikuisille. Itsenäisyyspäivänä vanhan koulun täytti riisipuuron ja pipareiden tuoksu, kun vietimme Puurojuhlaa joululaulu-esityksiä kuunnellen.

Helmikuussa 2013 alkoivat Tupailat jatkuen koko kevään aina joka kuun ensimmäisenä perjantaina klo 19 eteenpäin. Illat ovat olleet hyvin vapaamuotoisia, tarkoituksena olikin järjestää tapaamispaikka yhdessä olemiseen. Olemme jutelleet ja pelanneet korttia iltakahvittelun ohessa, jatkossakin tekemiset määräytyvät kävijöiden toiveiden mukaan. Esimerkiksi toukokuun tupaillassa tarjolla oli ”vanhaa piikaa”, saas nähdä mitä syksyllä... Jatkamme lokakuun ensimmäisenä perjantaina, saa tulla poikkeamaan!

-Susanna

Oman ajan arviointi -kilpailu

Osallistuja	Oma arvio ajasta	Todellinen aika
Sari	46s.	42,2s.
Jeri	20s.	18,8s.
Sari uusi	16s.	23,1s.
Seppo	25s.	57,3s.
Sirkku	40s.	28,2s.
Make	20s.	17,6s.
Emmi	37s.	17s.
Mikki	13s.	10s.
Outi	50s.	33,8s.
Jenna	25s.	13s.
Erkki	20s.	24,2s.
Lotta	30s.	35s.
Jaakko	27s.	30,8s.
Moona	23s.	16,1s.
Jaakko uusi	37s.	32,3s.
Pekka	56s.	48s.
Teija	60s.	35,5s.
Pekka uusi	56s.	52s.

Pirttikosken luontotornin rakentaminen

VOIMANNÄYTE

kylän yhteishengestä

Vuonna 1993 aikaisempi idea "koulun kallon päälle luontotorni", sai siivet alleen ja se valmistui lähes laskeutumalla kallon päälle. Rakennustyö paikan päällä kesti tasan kuukauden. Olihan ehtona se, että torni pitää tehdä valmiiksi ennen peltotöitä. Kalliolla olikin säpinää; jos ei moottorisaha laulanut, niin kahvipannua kalliisteltiin ja eväskoreja pöyhittiin. Tuntui, että kaikki olivat innolla mukana, se antoiikin lisäpotkua työhön.

Muistan yhden illankin, kun viimeiset poistui työnteosta vähän ennen puolta yötä. Toimin mittamiehenä, kun toiset pätki, poraili tai pulttaili puuelementtejä, joka puolella tapahtui vilinää ja kalsketta. Pirttikosken koulun torni oli myös eka, joka rakennettiin maassa elementeiksi. Elementit nostettiin Autonosturilla pystyyn ja liitettiin toisiinsa. Aamusella kun nosturi saapui paikalle, se poistui illalla ja torni oli 80 % valmis. Muistaakseni tornin pystytys näkyi myös illan TV-uutisissa. Loppuviimeistelyt sujuivatkin jo entistä suuremmalla innolla, kun kaikki näytti niin pitkälle valmiita. Juhlallisen tornin vihkimisen suoritti silloinen ympäristöministeri Sirpa Pietikäinen.

Jouko Alhainen
luonnonharrastaja
myös ekan lintutornin idean isä
vuodelta 1957

Luontotornien tarpeellisuus idea

- ☐ Päästä näkemään luontoa se eri elementeissä, sitä häiritsemättä
- ☐ Päästä näkemään riittävän tyhjentävästi, itse kohteelle menemättä
- ☐ Päästä riittävän helposti torniin, saavutettavuus hyvä
- ☐ Luonnon moninaisuuden ymmärtämyksen lisääminen
- ☐ Luonnon omakohmainen näkeminen, kohtaaminen, oppiminen
- ☐ Luonnon havainnoinnin tekeminen riittävän helpoksi, kiinnostava kaikille

Ahkeria
talkoolaisia
oli jo silloin.

Asiakas odottaa innolla kauppa-autoa

Sieltä se saapuu!

Muistatko jarrutuksen äänen?

Osa seuraavan päivän kukkamerestä kaupalla

Ajot takana. Kaupalla. Tervetuloa!

Iloinen Julia!

Pakasteiden kaivaminen, lempipuuhaa!

Maksetaan ja mukavia rupatellaan.

Siellä lepää ostostemme tuoja ♥

Sinulle Julia

*Sieltä se saapui. Viimeiselle läpiajolle kohti
Pirttikoskea, ihanainen kauppa-auto ja
Julia ohjaimissa.*

*Koko viikon oli varmasti toistunut sama eri
reiteillä. Iloisia kohtaamisia sekä haikeita
hyvästejä, mutta ennen kaikkea suurta
kiitosta Julialle ja Syrjälän kauppa-autolle
tiimeineen.*

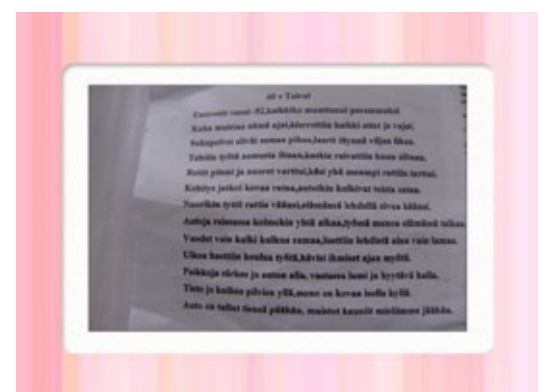
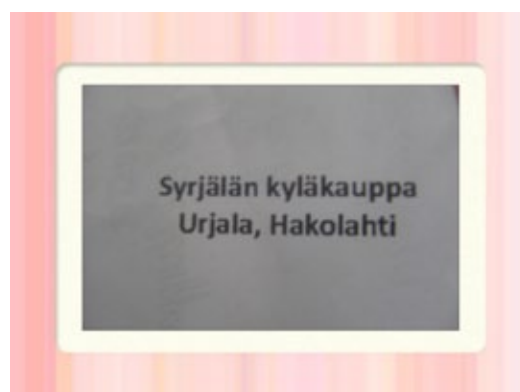
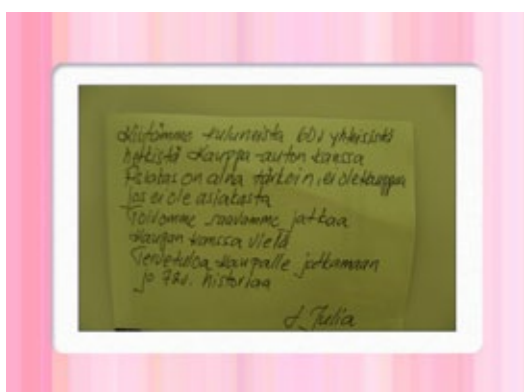
*Minäkin tapasin ostosseuralaisen tuona
aamuna normaalia aikaisemmin.*

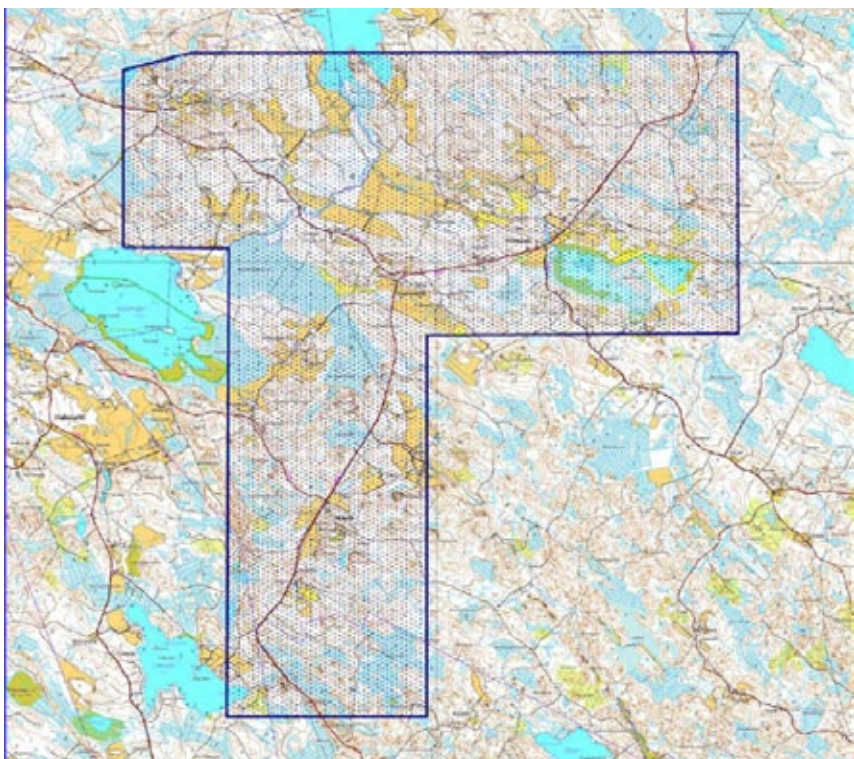
*Vaihdoin kuulumisia, jaoimme
salaisuuksia ja muistelimme omia
kokemuksia tämän asian tiimoilta ja
monien muidenkin ihmisten.*

Mutta hei, tämä päivä jäi nyt historiaan.

*Lämmöllä tehdystä, erinomaisen hyvästä
työstä ja palvelusta kiittäen koko
Pirttikosken ja lähipitäjien puolesta.*

Juliakin jakoi kiitospusseja tarinoineen.

Varauspääätös

Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes) on saapunut 6.2.2012 kaivoslain (621/2011) mukainen varausilmoitus:

Varaaja: Geologian tutkimuskeskus

Varausalueen sijainti: Hämeenlinna, Tammela, Urjala

Varauksen nimi: Pirttikoski 1

Varausalueen koko: 32,79 km²

Varausilmoitukselle on annettu lupatunnus VA2012:0026.

Varauksen perusteet

Pirttikosken alueella on todettu monimetallianomalia malmipotentialisessa kartoituksessa. Varaaja tutkii aluetta yksityiskohtaisilla geokemiallisilla tutkimuksilla ja maanomistajien luvun tapahtuvalla kairauksella vuosien 2012 ja 2013 aikana. Tutkimustulosten perusteella alueelle laaditaan tutkimussuunnitelma ja malminetsintälupahakemus.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätös

Tukes hyväksyy varausilmoituksen. Varausalue on merkitty päätöksen liitteenä olevaan karttaan. Varaus on voimassa 6.2.2014 (raukeamispäivä) saakka.

Päätöksen perustelut

Varausilmoitus täyttää kaivoslain 44 §:ssä säädetyt edellytykset eikä hyväksymiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä.

Lisätietoja varaajalle

Varaajan tulee ottaa huomioon kaivoslain säännökset etsintätöiden suorittamisessa. Varaus ei oikeuta malminetsintään, kaivamiseen eikä louhimiseen. Varaus

antaa vain etuoikeuden malminetsintälupaan. Varaus ei rajoita maanomistajan oikeuksia eikä mahdollisia muita maankäytön tarpeita ja suunnitelmia.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 75 §:n mukaisesti. Päätös liitteineen toimitetaan postitse varaajalle.

Tieto päätöksestä julkaistaan Hämeen Sanomat ja Urjalan Sanomat -sanomalehdissä. Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kuntien ilmoitustauluilla.

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on 1200 €. Maksun perusteena on asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1302/2010), muutettuna (779/2011).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja

mai.viikinen@tukes.fi tai puh. 029 5052 166
Terho Liikamaa
kaivosyli-insinööri
Maija Viikinen
lupakäsittelijä

Tervehdys Länsi-Kalvolan metsästysseuralta

Lahtivajamme, Tervamiilun Narikka, sai komean katoksen ulko-oviensa päälle ahkerien talkoolaisien toimesta. Lisäksi nikkaroimme nykypukin helpottamaan hirvieläinten nylkemistä.

Lauantaina 21.10. alkoi hirvijahti ja alkutalven aikana saimme kaikki yhdeksän lupaa käytettyä. Sunnuntaina 22.10. järjestimme yhdessä Pirttikosken Koulun Kummit Ry:n kanssa kyläläisille mahdollisuuden osallistua hirvijahtiin ajohenkilöinä ja/tai paistaa makkaraa ja nauttia nokipannukahvista sekä mehusta metsästyskodallamme. Päivä tarjosi mieleenpainuvia elämyksiä luonnon helmassa.

Valkohäntäpeuroja pyydettiin viime vuosia maltillisemmin kannanpaikoittaisen romahtamisen vuoksi. Syyksi epäilemme metsästyksen ja runsastuneen ilveskannan yhteisvaikutusta paikallisiin valkohäntäpeura talvikantoihin. Peurojen talviruokintaa jatkettiin edellisten vuosien malliin.

Anoimme kolmea ja saimme yhden poikkeuslupan ilveksen pyyntiin ja lupa tuli nopeasti käytettyä.

Erinäisiä kosteikkoprojekteja tulee kuluvan vuoden aikana lisää ja niillä saadaan parannettua vedenlaatua ja sorsalintujen elinympäristöjä entisestään.

16.10.2013 klo 18:00 alkaen Länsi-Kalvolan metsästysseura järjestää Pirttikosken koululla Hirvipeijaiset maanvuokraajille ja kyläläisille. Tervetuloa!

Hyvää kesää ja mukavia elämyksiä luonnon parissa.

T. Juhani Törmänen
Länsi-Kalvolan metsästysseuran varapj.

Ei pöllömpää

Maaliskuun alkupuolella aurinko paistoi lämpimästi antaen näin lupauksen kevään saapumisesta. Talviriehassa moni hieraisi silmiään muutakin kuin auringon takia, sillä asuntolarakennuksen viereiseen puuhun oli lennähtänyt pöllö. Pöllöä pääsee harvoin näkemään päivällä, mutta ilmeisesti nälkä oli tämän yksilön tuonut keskuuteemme. Meidän ei kuitenkaan tarvinnut pelätä nokkaisua, viirupöllöksi tunnistettu lintu päästi ihmiset yllättävän lähelle kuvaamaan ja kyllästyttyään poseeraamiseen lensi hieman kauempaan puuhun. Viirupöllön ravintoa ovat myyrät, linnut ja sammakot, kelpaisipa vaikka jäniskin, jos saisi sen kiinni. Tiedettiin kertoa, että sama pöllö oli majaillut myös läheisten talojen pihoissa ruokaa etsien. Myöhemmin kuulimme, että lintu oli rengastettu ja lähes kaksitoista vuotta vanha. Vanhin suomalainen ja eurooppalainen viirupöllö on ollut 23 vuotta 10 kuukautta 13 päivää vanha. Auttamisyrityksistä huolimatta tämä kaunis eläin kuoli keväämmällä. Mukava muisto tapaamisesta jäi kuitenkin monelle!

Kuva: Reijo Lehtonen

*Näihinkin laatikoihin
on kesälehteä jaettu*

Osa-aika-metsäkulmalaisen mietteitä

Maaseudulla eletään nykyisen kaupungistumisen aikana muutosten kourissa. Tulevaisuuttaan ja elinmahdollisuuksiaan miettivät maaseudun nuoret ovat kaupunkilaisia hankalammassa asemassa, koska ammattikoulutuksen hankkiminen edellyttää nykyään yleensä myös maaseutuammattien osalta muuttamista kaupunkiin. Ja kun nuori lähtee kaupunkiin, hän myös usein jää sinne, tämän tiedän kokemuksesta.

Suomi ei ole viimeisten 50 vuoden aikana ensimmäistä kertaa tässä tilanteessa maaseutukylän ja maanviljelysammattien osalta. 1960-luku oli raju maaltamuuton aika. Suuret ikäluokat, me jotka nykyään olemme eläkejärjestelmämme kauhut, olivat tulossa aikuisikään ja työmarkkinoille. Pirttikoskella oli 1960-luvulla, jolloin viimeksi vakituisesti siellä asuin, vireää elämää. Kylällä oli kauppa, jossa toimi myös posti, saipa sieltä myös lääkkeitä ja puhelinta pystyivät puhelimettomat käyttämään. Lapset saivat käydä omaa kyläkoulua ja linja-autolla pääsi päivittäin monta kertaa niin Hämeenlinnaan kuin Toijalaankin. Muulinjärven oli vetäjä ja sieltä sai ainakin keväisin kalaa. Kaikki talot olivat asuttuja, suuri osa kylän asukkaista oli siirtokarjalaisia, jotka olivat saaneet palan metsää ja peltotilkun viljeltäväkseen. Karjaa oli lähes joka tilalla ja maitotili oli monelle tärkein tulonlähde. Lapsia ja nuoria oli paljon ja

se näkyi ja kuului. Maaseutu ei pystynyt kuitenkaan elättämään meitä kaikkia. Yliuotanto, peltopaketit ja pienet tilat eivät houkutelleet jäämään ja niin lähti Pirttikoskeltakin nuorisomuihin maisemiin opintojen ja työn perässä, kuka Hämeenlinnaan, Tampereelle tai Turun suuntaan. Vähitellen talot ja pihat autoitettiin. Moni pirtti jäi vain kesäkäyttöön, moni autioitui kokonaan. Linja-autoliikenne väheni, kunnes loppui kokonaan. Kauppa sinnitteli pitkään, mutta lopetti euron tullessa ja koulukin lakkautettiin kyläläisten sitkeästä vastarinnasta huolimatta.

Onneksi ei väen vähentyminen johtanut kylän ja lähiseudun kuihtumiseen, vaan täällä löydettiin ne mahdollisuudet, jotka yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen saavat aikaan. Kesäteatteri on ollut se vahva tekijä, joka on pitänyt kyläläiset aktiivisina ja tuonut Pirttikoskelle kesäisin tuhansia ihmisiä lähikunnista ja niiden ulkopuoleltakin. Koulun lunastaminen kyläyhdistykselle oli myös mainio asia. Tuhannen taalan kysymys onkin, mistä löydetäisiin teatterintyyppisiä tukijalkoja lisää. Sellaista yhteisöllistä tekemistä, joka kiinnostaisi nykyisiä nuoria ja antaisi heille mahdollisesti myös lisää särkevää leivän päälle.

Tienvarsien ja pihapiirien ”pusikoituminen” on asia, joka askarruttaa entistä vakituista asukasta, nykyistä ”kesäkuljijaa”. Kyläyhteisön

viihtymiseen vaikuttaa paljon, miltä ympäristö näyttää. Sillä on vaikutus myös mahdollisiin uusiin tulijoihin. Pitäisi löytää ratkaisuja siihen, miten tyhjiillään olevat asumiskelpoiset asunnot saataisiin asutetuksi ja niiden ympäristö hoidetuksi. Ei tarvita mitään ihmeellisiä puutarhoja, vaan tavallisia asuttuja maalaispihoja. Tämä saattaisi edistää myös uusien tonttien muodostamista kyläyhteisöön niin kesä- kuin vakituksille asukkailla.

Kylän keskellä on Muulinjärvi, joka on kovaa vauhtia kasvamassa umpeen ja muuttamassa suoksi. Muulinjärvi on surullinen tarina monista toteutumattomista suunnitelmista. Viime vuosisadan alkupuolella Niemen kartano yritti kuivata järven saadakseen lisää heinämaita. Kuivatus ei kuitenkaan onnistunut. 1970-luvun lopulla moni järven rannalla asuva odotti kauniita järvenrantamaisemia pihapiiriin, kun järveen suunniteltiin tulva-altaan rakentamista ja veden pinnan nostoa. Muulinjärven muuttaminen tekojärveksi oli ollut pahojen kevättulvien takia esillä jo 1940-luvulla. Patoamissuunnitelman piti toteutua mahdollisesti jo vuonna 1982, mutta ilmeisesti rahat, n. 4,3 miljoonaa mummonmarkkaa tarvittiin muualle kuin metsäkulmalle. 2000-luvun alkupuolella järvestä tuli valtion omistama Natura-alue ja EU:n määrittelemä suojeltava lintujärvi. Hämeen ympäristökeskus teetti laajan järven

luontoinventoinnin v. 2003. Ympäristökeskuksen laadittuun suunnitelmaan lintuveden kunnostamiseksi sisältyi mm. vedenpinnan nosto osalla aluetta, avovesialueen lisäämisen ruoppaamalla sekä rantaniittyjen avaamista ja pensaikkojen poistoa. Valmiit suunnitelmat jäivät toteutumatta, kun valtiolta ei löytynyt pariasataatuhatta euroa järven kunnostukseen. Nyt asian päällä makaa Metsähallitus, joka on luokitellut järven kunnostuksen ei-kiireelliseksi.

Olisikohan järven kunnostus asia, joka voitaisiin saattaa käyntiin kylän yhteistuumiin, niin että saataisiin rahoitusta EU:lta ja valtiolta. Järven kunnostus toisi kylälle uutta ilmettä ja asukkaille virkistystä. Haluammehan, että järvellä edelleen pesivät joutsenet, kurjet, kau-lushaikat, ruskosuohaukat ja muut linnut. Jos järvi soistuu, ei lintutornillakaan enää ole käyttöä!

Tällaiselta kylän asiat näyttävät 40-vuoden perspektiivillä ”puuntakaa” tarkkaillen. Monesti on niin, että kaukaa näkee paremmin kuin läheltä. Vuosien ja vuosikymmenien päähän vaikuttavien polkujen suunnittelu tahtoo unohtua, kun ollaan ”kädet savessa” jokapäiväisten asioiden ja tehtävien parissa.

*Toimeliasta ja idearikasta kesää!
Hannu Lintonen*

Paronin palsta

Enemmän ku kaveri

Siit on reilu vuosi siltä lähti duunissa taju.

Ihan noin vaa niinku kesken töiden ja ihan varottelematta. Siinä se istu hölmistyneenä takaraivo ja selkä naarmuilla ja ihmetteli, että mitä v#ttua.

Työnjohtajan vastustelusta välittämättä se hyppäs rattiin ja päätti ajaa himaan. Ainahan se on ajatteleman ollu eikä mikään ”penaalin terävin kynä”, mutta että rattiin ku just on piipahtanu hämälän rajamailla.

Kotona se sitte kerto sen kanssanisäkkäälle tapahtuneesta, joka pistikin sen soittamaan sairaalaan ihan vaan varmuuden vuoksi. Se pyys tulemaan päivystykseen ja ottikin jätjän yöksi tarkkailuun. Testejä ja kokeita pitkin yötä ja sängyn päädyssä monitorit, josta hoitsut aika ajoitin kävi seuraamassa tilannetta. Seuraavana päivänä lääkäri totes sille, että ”äkillinen verenpaineen romahdus” ja päästi sen himaan.

Mutta varmuuden vuoksi määräs rasi-tuskokeeseen muutaman päivän päästä. Koe otettiin ja saman tien lyötiin äijä pötköttämään pedille ja ultrattiin pump-pu. Se hetki muutti kaverin elämän ainakin osittain aika radikaalisti. Sydämen sairaus ja sen aiheuttama vajaatoiminta.

Aloitettiin lääkitys ja muutama kuukaus myöhemmin asennettiin tahdistin, ikäänku henkivakuutukseks, niinku hoitsu sen ilmaisi.

Kaveri ei epäroinyt hetkeäkään, niin paljo se luotti kardiologin ja siihen hoitajaan. Ruokavaliota ja elämäntapoja se joutu muuttamaan. Sairaslomalla se oli 8 kuukautta. En tiedä mix, mutta lääkäri sano sille, että moottoripyörä pysyy tal-lissa. Se oli kova paikka, koska ajaminen on sille intohimo ja terapiaa. Asiat kuitenkin tärkeysjärjestykseen ja niin se vaa totteli lääkäriä.

Töihinpaluu oli pommi. Tosin mielui-

sa sellainen.

Syyskuussa sairaalasta sanottiin, että se voisi lähteä kokeileen miltä tuntuu ku työnjohto ja päälliköt oli luvannu kustomoida työtehtäviä sydänystävällisemmäksi. Ensimmäinen viikkoo ja sitte vuoden alusta täyttä viikkoo. Viimeks ku oon rupatellu sen kaa ni se sano, että kaikki on mennä viimesen päälle. Tarkastuksissa ja kokeissa se käy aika ajoitin, mutta eipä se pumpu kuulemma häävi oo. Aika näyttää. Tahdistin tekee duunia kellon ympäri.

Uus harrastus sillä on. Terapiaa, niinku se itte sanoo. Late on poni ja sitä se käy välillä ulkoiluttamassa mettässä tai tarhassa.

Aivan mieletön parivaljakko. Noin muuten se ja sen vaimo elelee päivän kerrallaan, toki pienen pelon varjossa, mutta elelee kuitenkin.

*Cajana cajana ja hyvää kesää kaikille!
Pirttikosken Paroni*

Rimmiläntie syytä kunnostaa

Hämeenlinnan reunalla, entisessä Kalvolassa, Pirttikoski-Rimmilä välisellä tiellä asuu vakituisesti kymmeniä talouksia ja kesäisin mökkiläisten kanssa varmaan tuhat ihmistä. Heillä ei ole julkisia kulkuneuvoja taksia lukuun ottamatta käytettävissä. Viimeinen linja-autovuoro lopetettiin muutama vuosi sitten ja myymäläautokin lopetti toimintansa viime vuonna. Kaikki ajot joudutaan ajamaan omilla autoilla ja huonolla tiellä.

Rimmiläntiellä on vilkas liikenne. Sen kautta kuljetaan palvelujen luo Iittalaan, matkaa vähintään 15 kilometriä. Iittalassa ovat lähimmät kaupat, koulut, terveyspalvelut ja monen työpaikka. Rimmiläntie toimii kokoomatienä Kotkajärventien kautta johtuen teiden paremmasta kunnosta Rimmiläntiehen verrattuna. Rimmiläntielle tulee lisäksi useita muita kokoomateita. Alueella on runsaat metsävarat ja tiellä kulkevat raskaat tukkirekat. Oman lisänsä tien käyttöön tuo Pirttikosken kesäteatteri, jolloin lop-pukesästä monta tuhatta autoa ajaa ”rallia” tieltä pitkin teatterinäytöksiin.

Rimmiläntie on sorapäällysteinen ja pinnaltaan yleensä varsin huonossa kunnossa. Aikoinaan sorapintaa perusteltiin sillä, että armeijan panssarit Pa-

rolasta käyttävät sitä. Puolustusvoimien toimesta on kuitenkin ilmoitettu, että heillä ei ole enää mitään tarvetta ajella panssari-vaunuilla tietä pitkin. Tämä peruste ei siis ole enää voimassa. 60-luvun alussa suunniteltiin valtatie rakentamista välillä Hämeenlinna-Lauttakylä-Pori, jolloin Rimmiläntie olisi ollut sen osa. Sen jälkeen on ollut monia kokouksia joissa konsultit ovat selvittäneet tien perusparannusta. Näissä hankkeissa rahat on käytetty lähinnä konsulttipalkkioihin, mikä tuntuu olevan Suomessa yleinen tendenssi.

Rimmiläntien hoito on huonoa johtuen myös monimutkaisesta byrokratiasta. Soitin jokin aika sitten Hämeenlinnan kaupungin tienhoidosta vastaavalle henkilölle kysyäkseni, kuka vastaa Rimmiläntien hoidosta. Vastaus oli, että kaupunki ei vastaa kyseisen tien hoidosta vaan se on delegoitu YIT:lle. Soitin YIT:lle, mutta sieltä ilmoitettiin, että he vain ”hoitavat” Rimmiläntietä, vaatimukset ja määräykset tulevat ELY-keskuksesta. Soitin Hämeenlinnan ELY-keskukseen, mutta sieltä vastattiin, ettei asia kuulu heille, vaan Uudenmaan ELY-keskukselle. Soitin Uudenmaan ELY-keskukseen Helsinkiin, mutta en vielä kukaan kunnolla päässyt perille, kuka asiaa todella hoitaa. Saattaa olla, että kyseinen henkilö ei ole koskaan edes käynyt Rimmiläntiellä. Tiet hän tuns vain tienu-

meroina, ei niiden paikallisilla nimillä.

Jokaisella asiaa hoitavalla instanssilla on luonnollisesti laatusertifikaatit ja tienhoito on paperilla aina hoidettu hyvin, vaikka tienvierestä tilanne näyttää toisenlaiselta. Tienhoidosta on lähes turha valittaa. Voi vain todeta, että rahaa käytetään, mutta vähän saadaan aikaan.

Nykyisellä hoidolla tien keskustaa jatkuvasti madalletaan ja vesi ei enää valu tieltä pois, vaan jää tielle synnyttämään auton alla uusia kuoppia. Kuoppia täytetään usein sadesäällä kuorma-auton alla olevalla levyllä tai traktorin vetämällä lanalla. Seuraava kuoppaan ajava auto roiskauttaa kuravellin pois ja kuoppa on entisellään. Tien reunan lanatut vallit ja ruohomättäät lopullisesti estävät veden valumisen ojaan. Tiessä olevat maakivet nousevat yhä enemmän esiin ja varmistavat aina niiden taakse syntyvän kuopan. Tien kunto ei tällä hoidolla parane vaan tie jatkuvasti hiljalleen rapautuu.

Hämeenlinnan reuna-alueen pääkulkuväylä on huonosu kunnossa. Tien kunnostusta on viranomaisen ja konsulttien toimesta suunniteltu yli 50 vuotta. Pirttikoski-Rimmilä tie on kunnostettava ja päällystävä Kotkajärventien tasoiseksi! Välin päällystäminen liittäisi samalla maakunnan päällystetyt tiet toisiinsa.

Hietalan Matti

Kiinanmuurilla.

Pättärän emännän ja isännän Kiinan-reissu

Pirttikoskella elettiin erästä aamua huh-tikuun puolenvälin tienoilla. Holttisen lypsykarjatilan emäntä ja isäntä tekivät lähtöä kyläreissuun. Tuo reissu ei olisikaan ihan mikä tahansa naapurissa piipahdus, vaan määränpää oli Kiina ja sen pääkaupunki Peking.

Holttisten vanhempi tytär on näet asunut jo 8 vuotta kaupungissa ja avio-elämääkin on kertynyt siellä jo nelisen vuotta, niin olihan se jo korkea aika isän ja äiskän poiketa kylässä. Ei siis muuta kuin auton nokka kohti etelää ja liikenteen kohinaan. Auto saatiin mukavasti Holttisen serkkutytön pihaan Vantaalle viikoksi parkkiin ja serkun mies kyyditsi matkailijat lentokentälle. Ja kun Holttisten nuorempi tytär, joka sattui sattui olemaan Suomessa, saatteli vielä matkailijat lähtöselvitykseen, niin kaikki olikin ok.

Lento lähti n. klo 18 paikallista aikaa ja perillä oltiin aamulla klo 7 sikäläistä aikaa. Lennon kokonaisaika oli n. 7 tuntia. Laskeutuminenkin sujui ongelmitta, isännän korvat vaan eivät taaskaan pitäneet alaspäin tulosta lainkaan. Maahantulotarkastuksistaikin selvittiin ja nuorempi tytär oli opastanut, että se on niin iso se Pekingin lentoasema, että siellä pitää kulkea myös junalla jonkin matkaa. No, kaikista porteista käsimatkatavaroidensa kanssa selvittyään pariskunta äkkäsi, että tuollahan onkin juna ja juuri lähdössä. Ei muuta kun kyytiin.

Hyvin pian he kuitenkin huomasivat, että perskules... eihän tässä junassa ole kuin kiinalaisia ja mihinkähän muuten ne kaksi mukana ollutta matkalaukua jäivät. Emäntä, vaikka rauhalli-

Pekingin korkein rakennus, isäntä ja emäntä huipulla virvokeilla.

Tällaisiakin takseja Pekingistä löytyy.

Perinteinen katunäkymä Hutongista.

nen ihminen onkin, tuppasi siinä jo hermostumaan. Isäntä kuitenkin rauhoitteli, että saattaahan tämä juna mennä vaikka Shanghaihin, mutta ei tässä nyt sentään maailmasta pois olla. Juna onneksi pysähtyi n. 5min. matkan jälkeen ja sitten vain ulos. Emäntä kiiruhtikin kyselemään ensimmäiseltä kielitaitoisesta näköiseltä kiinalaiselta ”sujuvalla” englannillaan, että mistähän löytyisivät Finnairin lennolla tulleet matkalaukut. Avulias kiinalainen ohjasi matkalaiset informaatiopisteeseen ja siellä tati kertoi hihnan numeron, jolta matkalaukut löytyisivät. Neuvoi kuitenkin väärälle hihnalle, sillä siellähän kiersivät Singaporesta tulleet lennon laukut. Eräs ystävällinen nuori kiinalaismies (kenttähenkilökuntaa) kuitenkin osui paikalle ja opasti pariskunnan oikealle hihnalle ja sieltä ne kapsakit löytyivätkin varsin pian. Eihän hihnalla muita laukkuja juuri kiertänytään... enää.

Ylen tyytyväinen isäntä pukkasikin nuorelle miehelle 20euroa (yuanit eivät tälle kelvanneet) ja pyysi, että tämä opastaisi heidät vielä paikkaan, jossa tytär ja vävy olisivat vastassa. Kaveri hoitikin homman viimeisen päälle ja niin lähdettiin kohti Pekingin keskustaa ja Hutongia, jossa nuoripari asuu.

Hetken saivat matkalaiset huokais-ta aamupalan päälle, kun tytär ilmoitti, että nyt lähdetäänkin Kapun baariin. Vävy-poikaa siis kutsutaan Kapuksi oik. Gao Bo. Tämä pitää eräänlaista soittokapakkaa Pekingissä, jossa vieraillee usein mm. rockbändejä konsertoimassa. Sopii hyvin, kun kaveri on itsekin muusikko. Isäntä varovasti kyseli, että taksillako mentäisiin, niin tytär totesi, että polkupyörillä. Matkaa väyn soittokuppilaan oli n. 5-6km, jo-

ten ei muuta kuin pyörän selkään ja Pekingin liikenteeseen!

Hengissä isäntä ja emäntä kuitenkin kokemuksesta selvisivät. Emäntä tosin juuttui pariin otteeseen ruuhkaan ja kolaroikin erään mopoilijan kanssa hie-man, mutta ilman vaurioita.

Alkuun päästyään matkailijat sitten pyöräilivätkin useampana päivänä ja mikäs siellä oli ajella, kun Pekingissä ei mäkää ole oikeastaan kuin yksi ja sekin käsin tehty kukkula, korkeudeltaan ehkä 40–50m. Tämä juttu on vain pintaraapaisu, sillä tuohon yhteen viikkoon mahtui paljon kaikenlaista avar-tavaa oppia Kiinasta. Isäntä keräsi jopa kouriin- ja vatsaantuntuvia kokemuksia.

Yli 20milj. asukkaan Peking on jo sinänsä melkoinen kokemus. Huippu-nykyaikaista ja ikivanhaa sikinsokin sulassa sovussa keskenään. Kaupungissa on yli 2milj. autoa ja sen kyllä näkee, kuulee ja haistaa. Kuorma-autot eivät kaupungissa saa päiväsaikaan edes ajella. Väliin saastesumu on niin ankara, että näkyvyys on reilusti alle kilometrin. 700-800m päässä kaikki peittyy harmaaseen mattoon ja vaikka ilma olisi muuten kirkas, niin aurinko on vain kirkkaampi alue harmaudessa, eikä edes varjoja muodostu.

Tuolla hurjaa vauhtia nousevalla talousmahdilla on kyllä valtaisa joukko ongelmia ratkottavanaan ja ne olisi ratkaistava vielä kohtuullisen ripeästi, siihen johtopäätökseen matkailijat reissullaan tulivat päästyään näkemään sellaistaakin mitä ei ehkä tavallisella turistimatalla näe. Voi vain toivoa, että Kiina selviytyy. Palattuaan matkaltaan isäntä ja emäntä totesivat, että kyllä Pirttikoski on hyvä paikka ihmisen olla ja elää. Ainakin toistaiseksi.

Pirttikosken kylätalo-info

Pirttikosken koulun kummit ry. vuokraa omistamaansa ja ylläpitämäänsä, yli satavuotiaasta entistä koulurakennusta ja asuntolaa sekä kesä- että talvikäyttöön.

Mahdollista on vuokrata iso huone, joka on erotettavissa kahdeksi erilliseksi tilaksi väliseinällä (entiset luokahuoneet) ja pieni näyttämö sekä kalustettu keittiö, jonka yhteydessä on pieni ruokailutila. Keittiöstä löytyy kaiken muun tarvittavan lisäksi astiasto 50 hengelle. Tiloihin mahtuva kokonaishenkilömäärä on 150 henkilöä.

WC-tilat sijaitsevat läheisessä asuntolarakennuksessa. Piha-alueella on pysäköintitilaa riittävästi ja koulun mäellä sijaitsee maankuulu lintutorni sekä Pirttikosken kesäteatterin näyttämö ja n. 1000 hengen katsomo. Pihalla on myös leikkikenttä lapsille. Asuntolarakennuksessa on päiväkotivarustus sekä kylätoimisto, josta löytyy PC, tulo- ja nettiyhteys.

Tiedustelut ja varaukset:

Talonmies Veikko Ahlsten 0400454822 /varaukset

Kummien sihteeri Sirkku Hyytiäinen 0451209437 / tiedustelut

varmimmin klo 12-20.00

lisätietoja www.pirttikoskenkoulunkummit.fi

Tanssit

PIRTTIKOSKEN PIRTILLÄ

Olavi Virran henkeen
29.6. klo 19 alkaen

Liput 10 e

– puffetti

– pihakisailua

– illan teeman
mukaisesti pukeutuminen suotavaa

Viihdyttämässä
Hannu Lehtonen
orkestereineen

Tulevia tapahtumia Metsäkulmalla

Kesäkuu

la 15.6. 20-vuotiaan lintutornin Tornijuhlat Pirttikosken lintutornin ympäristössä klo 14

la 15.6. Kevään viimeinen Tupailta Kylätalolla klo 19

pe 21.6. Juhannusjuhla Rimminkaassa klo 18

la 22.6. Juhannuskirkko Rimmin rukoushuoneessa klo 12

la 29.6. Tanssit Olavi Virran henkeen Pirttikosken Pirtillä klo 19

su 30.6. Metsämessu Saarnakivellä klo 12

Heinäkuu

la 13.7. Lasten kesäkiisat Rimminkaassa klo 13

su 14.7. Maailman ensi-ilta "Kenen kultaa kaivelet" Pirttikosken kesäteatterissa klo 19

su 21.7. Jumalanpalvelus Perhon rukoushuoneella klo 13

la 27.7. Patakankaan Nuorisoseuran kesäjuhla, kenttäpelit alk. klo 16, iltamat klo 19

su 28.7. Hannu Lehtosen konsertti Kalvolan kirkossa klo 18

Elokuu

su 25.8. Jumalanpalvelus Perhon rukoushuoneella klo 13

Menestyvä Metsäkulma

11. vuosikerta

Kustantaja ja julkaisija

Pirttikosken koulun kummit ry.
www.pirttikoskenkoulunkummit.fi
teatteri.info@gmail.com

Toimitus:

Holttinen Seppo
Hyvärinen Teija
Lehtonen Susanna
Salas Sari
Törmänen Juhani

Kuvat:

Alhainen Mira
Holttinen Hannele ja Seppo
Hyvärinen Teija
Lehtonen Susanna
Salas Sari
Törmänen Juhani
Risto Alhaisen arkisto

Taitto:

BestPress

Paino:

Pirkanmaan Lehtipaino Oy

Ruusut, risut sekä juttuvinkit voit lähettää toimituksen sähköpostiosoitteeseen
menestyvametsakulma@gmail.com